

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום רביעי כ"ט אדר א' תשפ"ב | דף היומי בבלי: חגיגה כא | דף הכולל: מגילה יד.
דף היומי בהלכה: מסעיף י"ג עד סימן ד' אמצע סעיף א' "וי"א גם אשר יצר".
מוסר: חפץ חיים - אות ה' עד אות ז'.

קנין חכמה הלימוד השבועי: שער עבודת האלוקים פרק ה' 'אמר השכל הענינים שהם טובים' עד פרק ו' 'אמרה הנפש כבר הבינתי מה שזכרת'

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

"העצה שקיבלתי מהבן-דוד שלי יכולה להועיל גם לכם" | כשהגר"י קמינצקי זצ"ל סיפר 'מופת' מהסבא מסלבודקה
בשטיבל החסידי בטורונטו | כך סולקו 'אורחים בלתי רצויים' מביהמ"ד שושנים לדוד בירושלים | 2349

הסיפור היומי

**במעמד קבלת הפנים, טרם החופה, לקחתי מבני
החתן את הקופסה שבה היתה טבעת הנישואין כדי
להניחנה בכיס. תוך כדי כך פתחתי לרגע כבדרך
אגב והצצתי לתוכה, והנה - אויה! חשכו עיני!**

Yaakov LedermanFlash90

העצה שקיבלתי מבן-דודי הצילה את שמחת החתונה של בני - והיא יכולה להועיל גם לכם

משום מה פתחתי את קופסת הטבעת ואויה... עיני חשכו וידי רעדו למצוא שם טבעת עגולה. מיד רגלי הולכיני לכיוון עזרת נשים לברר אצל בני ביתי, היתכן כדבר הזה, אחר שדברנו כ"כ הרבה פעמים דברים ברורים עד מאד אודות הטבעת המרובעת, כיצד הגענו לידי כך שעתה הנני מחזיק בטבעת עגולה? וגם הוסיף 'שמן למדורה' אחי שליט"א אשר עודד אותי לכך [מתוך כוונה טובה] - הרי מנהגנו ומסורת שלנו לקדש בטבעת מרובעת! אך בחסדי ה' עלי, נזכרתי, כי בלילה שלפני כן פניתי לבן דודי שגם הוא השיא לאחרונה את בנו הגדול, ושאלתי בפי - היות והנני עומד בפני נישואי בן בכור, והנני מרגיש כ"יוון בסוכה' (כינני למי שאינו מתמצא ושולט בנעשה סביבו), אנא, תן לי כמה עצות... ואמר לי בן דודי בחכמתו: הנה את כל העניינים שאיר לאחרים ללמדך, אבל זאת אודיעך - השטן אינו מסכים שתהא שמחת בני שלימה, על כן אינו נח ושקט לרגע, וממציא בכל כמה רגעים ענין אחר להביא את המחותרים לידי רוגז וכעס... אי לכך, נקוט משנה זהירות, ולפני שיארעו לך לכל הפחות עשרה מקרים

סיפר הרה"צ בנש"ק הרב ל"ל שליט"א מעי"ת ווילאמסבורג יצ"ו: זכיתי לארס את בני בכורי בשעטומ"צ, וזמן החתונה נקבע ליום ראשון פרשת שמות תשפ"ב. היות והנני נכד לשושלת קאמארנא על כן נוהגים אנו במסורת אבותינו להשתמש לטבעת קידושין' בטבעת זהב מרובעת (עגולה מבפנים ומרובעת מבחוץ), גם עתה מיד אחר האירוסין נדברתי עם נו"ב שבטבעת מרובעת עתידה הכלה להתקדש, ושאלו את הכלה ואמרה הן. בהגיע עת דודים, במעמד קבלת הפנים, ניגש אלי האברך הממונה על האולם ושאל אותי היכן טבעת הקידושין. אמרתי לו: בכיס בגדו של בני החתן. אמר לי הלה: מתוך נסיוני, 'כבר היה לעולמים' שנאבדה הטבעת מידי החתן, ע"כ ראוי וכדאי שתקח ממנו הטבעת ותניחנה בכיסך. כעבור זמן מה וכבר עמדנו כמעט לפני ה'באדעקן' (כיסוי הינומא על ראש הכלה) שאלני האחראי בשנית היכן הטבעת, וכשמע שהיא אצל בני החתן חזר בפני שוב וכמעט ש'ציווני' לקחת ממנו הטבעת. וכן עשיתי.

של בעיות וכיו"ב, זכור היטב כי 'מעשה שטן' בדבר, ואל תעלה טינה וכעס בלבך.

והוסיף: האם הינך זוכר כשנכנסת אלי לחתונת בני ומצאתני יושב בשולחן המזרח - כאיש זר, וכאילו כל שמחת הנישואין איננה קשורה אלי כלל... זה היה מאחר שמאן דהו לחש באזני איזה 'אמירה' חריפה, והוציאני משלוות נפשי למשך כל ליל החתונה, לז' ימי המשתה, ועד עתה - כעבור חודש ומחצה עדיין לא נרגעתי מזה. על כן איעצך, לשמור על שלוות הנפש ולא לתת למקרים רעים להשפיע עליך ועל שמחת לבך.

והנה משנזכרתי בדבריו הנכוחים שבתי למקומי, מבלי לגשת לעזר"ן ולדרוש מנו"ב הסבר על הטבעת העגולה אשר בידי (משראה אחי שבאמצע הדרך לעזר"ן סבתי על עקבותי, סימן לי בידו כשואל 'מה אירע? מדוע שבת בידים ריקות עם טבעת עגולה בידך?', מיד הראיתי לו באצבע לעבר אותו בן דוד אשר גם השתתף באותה שעה בשמחתי, כאומר: הוא יסביר לך הכל...).

ואכן החתן - קידש בטבעת עגולה, ואותו לילה נחוגה שמחת הנישואין באופן נפלא, למעלה מדרך הטבע, למעלה מן המשוער, ללא כל פגע ומכשול, וממש הרגישו סייעתא דשמיא על כל צעד ושעל. גם למחרת בבואי לביהמ"ד הפליאו הכל בשבח החתונה שעברה בהתרוממות נפלאה, בשמחה עצומה ובכל שבח ומעלה אשר ניתן להיאמר.

ויהי לפנות הבוקר, בדרך חזרה לביתי אחר שמחת הנישואין, אמרתי לנו"ב: הידעת, תמהתי למצוא בידי טבעת עגולה. אך היא לא ענתה על כך דברים ברורים, והחלטתי שאין הזמן 'שעת הכושר' לדבר על כך, והעברתי את השיחה לעניינים אחרים. רק לאחר כמה ימים שאלתי אותה שוב, ותען האשה ותאמר: הן לא אמרת לי מאומה על טבעת מרובעת... אמרתי לה, והרי דיברנו דברים ברורים, ולא עוד אלא שגם הכלה הסכימה לכך מפורשות... ענתה נו"ב: אכן מיד אחר האירוסין דברנו על כך, אבל 'בשעת מעשה' כשהלכתי לקנות הטבעת לא אמרת לי שוב (והבינה שאין בזה קפיאדא עד כדי כך)... ומתוך דבריה, נמצאת אומרת: אף אני זוכרת את יום חופתי, שם קבלתי טבעת מרובעת, זוכרת אני את העגמת נפש שהיתה לי מכך, בשופו"א לא אתן לכלתי החדשה להרגיש ג"כ כיו"ב.

עתה בואו חשבון, רווח כנגד הפסד. אילו הייתי ממשיך בדרכי לעזר"ן לפני החופה ושואל את נו"ב על דבר הטבעת, והיא היתה עונה לי 'לא אמרת לי מאומה על כך', נקל לתאר מה היו מחשבותיי על כך. והרי דברנו גם דברנו! ואיזה 'אש' הייתה מתלקחת בלבי ובלבה, ובוודאי היו כל המשתתפים בשמחה שותפים לאש בווערת

זו... באילו פנים היינו נראים כל אותו הלילה. ועתה מששתקתי, לא די שלא נתלקחה האש, אדרבה, קיבלנו מתנות לרוב מן השמים, סייעתא דשמיא נפלאה על כל צעד ושעל...

נדגיש אמנם, כי אין כל ספק שעל כל אחד ואחד לשמור על מנהגי אבות כעל בבת עינו, כי יסודתם בהררי קודש, ואין אתנו יודע עד מה - עד היכן הדברים מגיעים, וכבר אמר הכתוב (משלי א ח) 'אל תיטוש תורת אמך', וכך רימזו צדיקי הדורות בפסוק (דברים א מד) "ויכתו אתכם בשעיר עד חרמה", שאם האדם מזלזל ומשנה ממנהג אבותיו 'בשעיר' - אפילו כחוט השערה, הרי הוא עלול ליפול לשאול תחתית, 'עד חרמה'. אך אעפ"כ עלינו לדעת לתת לכל דבר את מקומו הנכון, וכל ערום יעשה בדעת לתת 'דין קדימה' לעיקר עיקר קודם.

וכה סיפר הרה"ק ה'נתיבות שלום' ששמע מחתן אחד, שבזמן הכי גבוה - בעמדו תחת החופה - נזכר ששכח להוציא מכיסו את ה'מטפחת' (כעין טישו), ומאחר שידע כי מנהג ישראל להריק את הכל מתוך הכיסים של ה'חתן' לפני הכנסתו לחופה (ומחמת איזה סיבה לא היה יכול להוציאה עתה משנוכר), הטריד הדבר את מנוחתו וכל מחשבותיו בעמדו תחת החופה נסובו על ענין זה - כיסים מלאים או ריקנים... ואמר לו הרה"ק לאחר מעשה: ראה והביטה עד כמה הצליח ה'בעל דבר' להסיח את דעתך מהעיקר ולחשוב מחשבות שאינם נחוצות, תחת להשקיע כראוי בעיקר העיקרים.

ואפשר להוסיף לקח מדברים אלו גם לענין שבת קודש, שהנה כל שב"ק הוא בחי' נישואין, בו מקדש השי"ת את עמו באהבה רבה ובאהבת עולם, וכמו שאומרים בתפילה 'אתה קדשת' (כמבואר במטה משה סי' תנ), וה'שטן' רוצה להשבית את השמחה, ופעמים שמערים ומוצא פתח להביא כעס בגלל 'עניינים שבקדושה' ומנהגים שונים שלא נעשו והוכנו בבית כראוי לכבוד שב"ק (וכעין ה'טבעת' אם תהיה עגולה או מרובעת...) ואין צורך להכביר בדוגמאות ממעשים המצויים ושכיחים...

והגם שכל 'עניינים' הללו יסודתם בהררי קודש ואסור לזוז מהם אפילו כמלא נימא, מ"מ יחשב הפסד כנגד רווח, ויעשה כל אחד חשבון לעצמו האם כדאית היא אותה 'רוח קנאה' ושמירה על מנהג טוב וכיו"ב בשביל להרוס ולקלקל את כל 'שמחת הנישואין' של שב"ק, ומה יאמרו ה'אורחים', אלו שני מלאכי השרת הבאים בליל שב"ק לבית כל יהודי, וכי רוצה שיאמרו 'אף לשבת הבאה יהי כן' ח"ו? ולכן החכם עיניו בראשו לשמור על שלוה והשקט ועי"ז יזכה לסייעתא דשמיא, מנוחה ושמחה אור ליהודים.

(ע"פ באר הפרשה)

הצטרף עכשיו גם אתה
להצטרפות מוקד 'דרשו' 02-5609000

המוני בית ישראל בכל העולם היהודי התחילו בלימוד המשנה ברורה במסגרת הדף היומי בהלכה

דף היומי בהלכה

"יש מחנך, יש עסקן, יש מורה פרטי, יש מטפל רגשי... פעילי 'אחינו' מבצעים את כל תפקידים הללו בו זמנית, והפלא הגדול הוא, שלמרות זאת הם זוכים להצלחות גדולות בסייעתא דשמיא, ואפילו במקרים שגם עסקנים בעלי שם אינם מצליחים"

שיחה עם פעיל 'אחינו' הרב שלמה שווימר

עסקנים שמסדרים לבחורים ישיבות, מחזירים בחורים שסולקו חלילה או לחלופין משבצים אותם בישיבה אחרת, מסייעים לבחורים בלימוד, עוזרים לאנשי הצוות להגיע אליהם ולקרר אותם, מגשרים לפעמים בין בחורים לבין הצוות החינוכי בישיבה, מעניקים לבחורים תמיכה רגשית, מייצעים להורים שלהם לגבי צורת ההתנהלות הנכונה שלהם ועוד ועוד.

"והפלא הגדול הוא, שלמרות שפעילי 'אחינו' מבצעים את כל התפקידים הללו בו זמנית, הם גם זוכים להצלחה שמאירה להם פנים בסייעתא דשמיא עצומה ורואים הצלחות גדולות.

"אפשר לומר בפה מלא, שפעילי 'אחינו' מצליחים לסייע בשיבוץ בחורים בישיבות הרבה יותר מגדולי העסקנים העוסקים בתחום, כי באמת לפעילות בארגון 'אחינו' יש סייעתא דשמיא יוצאת דופן וייחודית מאוד, פעילי הארגון מצליחים במקומות שעסקנים בעלי שם אינם מוצאים ידיים ורגליים, וכפי שהעידו על כך מרנן ורבנן גדולי הדור שהפליגו בשבחו של ארגון 'דרשו' בהזדמנויות שונות, אודות הסייעתא דשמיא המיוחדת המלווה אותנו ואת ארגון 'אחינו', זרוע החיזוק שלו".

יחיאל קירשנבוים

הפעם אנחנו משוחחים עם הרב שלמה שווימר, פעיל בכיר ב'אחינו' ומי שצבר ניסיון רב בפעילות בעיקר עם בחורים מבוגרים בגילאי השידוכים.

"אפשר לומר הרבה מאוד דברים על הפעילות של ארגון 'אחינו', פותח הרב שווימר, "אבל בעיני הדבר שהכי בולט בהקשר הזה של הפעילות בארגון 'אחינו' זה המגוון הגדול בתפקידים שצריך כל פעיל לבצע.

"דרכו של עולם", הוא מסביר את דבריו, "שכל אדם ממוקד בסוג מסוים של עשייה. יש איש חינוך, תפקידו לחנך תלמידים. יש חונך שתפקידו לסייע להם לעמוד בקצב או לקדם אותם מעבר לקצב הרגיל של שאר התלמידים במסגרת בה הם לומדים, יש מורה פרטי ויש מטפל רגשי, יש עסקן שעוזר ומסייע בענייני עסקנות ויש מגשר שמסייע לאנשים לפתור סכסוכים המתנהלים ביניהם.

"הפעילים ב'מוקד הגישמאק' וב'מוקד הישיבה' של 'אחינו', עושים את כל התפקידים הללו בו זמנית. מצד אחד אנחנו

פרשת השבוע

משסירב בעל 'כף החיים' לטעום מהתקרובת שהגישו לו אותם מרעין-בישין, ביקשוהו שיסכים לכל הפחות שימרחו על ידיו מן ה'חינא'... ומשסירב אף לכך, נטלו מעט 'חינא' והטיחו בשיפולי גלימתו

מעשה מופלא מימיו הראשונים של בנין ביהמ"ד 'שושנים לדוד' שבשכונת בית ישראל בירושלים

היו הללו משיירים לעצמם קיתון של מים לשם נטילת ידיים של שחרית.

הפועלים שעסקו במלאכת הבניה, שלא היו מבני ברית, התעצלו לטרוח לשאוב מים מהבאר שבחצרות השכונה לשם גיבול הסיד, היו אפוא משכימים ובאים בעלות השחר ומריקים את מי הנטילה אל דלייהם ומגבלים בהם את הסיד, שבו סיידו וטחו את קירות בית המדרש.

והנה, סמוך לאותם ימים, הופתעו חובשי בית המדרש, מארי דרזין, שלא ידעו כלל מהנעשה - לגלות בבית המדרש כל מיני

"יהי רצון שתשרה שכינה במעשה ידיכם" (רש"י שמות לט מג) בפאתי שכונת בית ישראל הירושלמית מתנוסס על תילו בית המדרש 'שושנים לדוד', המעניק מקומתו תורה וגדולה לכל הבאים להסתופף בינות לארבעת כתליו. דמויות נודעות ומפורסמות, ודמויות צנועות ומכונסות בתוך עצמן כאחד - צמחו והתעלו במשכן קדוש זה.

סיפור מופלא מסופר על ימיו הראשונים של הבנין, בתקופת היווסדו, קודם שהועמד על תילו: באותם ימים היו לנים בבנין ההולך ונבנה כמה מגבאי בית המדרש, וכמנהג גוברין יהודאין

יכתירוהו לרב על עדתם... ומשסירב לכך בכל תוקף ביקשוהו שלפחות לא יסרב שימרחו על כפות ידיו מן ה'חינא'. משסירב אף לכך, נטלו מעט 'חינא' והטיחו בשיפולי גלימתו. לאחר מאורע זה עמד רבי יעקב והרהר בפשרם של דברים, עד שמצא את סיבת הדבר: מי הנטילה שהיו משופעים ברוח רעה, היו מעורבים בסיד שבו טחו את קירות בית המדרש, והם הם שגרמו לתופעה הבלתי-רצויה. מכיון שכך ציוה רבי יעקב על אתר לקלף את קירות הבית ולטוח אותם מחדש, ומני אז פסקו לחלוטין כל אותן מרעין בישין מלבוא לבית המדרש.

(מתוך מאמרו של הרב בנימין כהן, 'המבשר תורני' פקודי תשע"ד)

מרעין בישין ושאר רוחות רעות... אלו הטרידו את הלומדים ועשו במקום כרצונם.

באחד הימים באו כמה מרוחות אלו בחשכת הליל אל הגאון רבי יעקב סופר זצ"ל בעל 'כף החיים', שהיה עוסק באותה שעה בלימודו בעליית בית המדרש, וביקשוהו שישמש עבורם כמסדר חופה וקידושין... עם תום טקס החופה הגישו לפניו מעט תקרובת ופירות וביקשוהו שיתכבד בהם, אך רבי יעקב מיאן להיענות לבקשתם, שלא יהא כאחד מהם. הם הפצירו בו והבטיחוהו נאמנה כי באם יטעם מתקרובתם

יהלומים מגדולי ישראל

**"זהנה בלילה חלמה אותה אשה כי אמנו
ע"ה הגיעה לביתה בטקסי מפואר אשר לא
ראתה כדוגמתו בהקיץ, ונכנסה לביתה..."**

**מדוע כתב הגאון רבי צבי פסח פרנק זצ"ל על גיסתו הרבנית
אשת הגה"צ רבי אריה לווין זצ"ל: "והרי היא כאחת האמהות שרה רבקה רחל ולאה!"**

כוונתו, וכן כתב עליה במכתבו: "לא מצאתי דוגמתה בימינו אלה, והרי היא כאחת האמהות שרה רבקה רחל ולאה!"
הגאון הצדיק רבי אריה היה מרבה להעתיר על ציונה של רעייתו ע"ה עבור הנזקקים לישועה, ורבים ראו ישועות בזכות כך, וכמו שתיאר רבי אריה במכתבו על מעשה פלא שארע לאחר פטירתה: "...שכחתי לכתוב לך דבר פלא. בטח עוד בזכרוןך ר' חיים סלנימסקי ואשתו חנה אשר התחתנו בביתנו, ואמנו הצדיקה היתה לה לאם. ובעלה הוא איש מצוין בתורה ויראה עובד בדואר. זאת חנה סבלה מאיזה מחלה ודרוש היה לעשות לה ניתוח ולא יכלה להחליט על זה. אמנם החליטה שתעשה זאת רק באופן שאת הניתוח יעשה לה ד"ר ברומברגר - המנתח הראשי. וזה דבר בלתי אפשרי.

והנה בלילה חלמה כי אמנו הגיעה לביתה בטקסי מפואר אשר לא ראתה בהקיץ, ונכנסה לביתה, והאשה הנזכרת שאלה בעצתה, ואמנו אמרה לה כי היא באה רק לברך אותה שיהיה הכל בהצלחה כפי רצונה. ולמחרת נתקבלה בביה"ח הדסה, ובמקרה יוצא מהכלל עשה לה הניתוח ד"ר ברומברגר..."

(שמחת שלמה, הובא בגיליון 'נר לשולחן שבת')

סיפר הגאון רבי שמחה שלמה לווין על אמו הצדקנית [אשת הגה"צ רבי אריה לווין זצ"ל, חותנתו של מרן הגרי"ש אלישיב זצ"ל, שהשבוע ביום ראשון כ"ו באדר חל יום היא"צ שלה]: לאחר מות אמה ע"ה שימשה אמי את אביה ודאגה לכל צרכיו במסירות. כאשר נשא אביה אשה בשנית ואמי עלתה לארץ ישראל, העניק לה כאות הערכה - את שרשרת הפנינים שהייתה שייכת לאמה האהובה.

כשהגיעה אמי לארץ ישראל, התעניינה אצלה אחותה הרבנית מרת גיטה מלכה פרנק, שעלתה כמה שנים קודם לכן ארצה, מה עלה בגורל שרשרת הפנינים של אמם, באומרה כי עז חפצה לקבלה למזכרת אהבה.

תיכף השיבה לה אמי: "אכן אבינו שלח שרשרת זו עמדי כדי למוסרה לך", והעניקה אותה לה ברוחב ליבה... וסיפר רבי שמחה שלמה, שכל ימיה היתה אמו רואה את אחותה ענודה בשרשרת זו, ולא עלתה על דעתה איזו מחשבת חרטה או צער על ויתורה הגדול.

בהלווייתה, כינה אותה גיסה רבי צבי פסח פרנק בהערצה "אחת האימהות", ובמשפחה אמרו שעל מעשה זה בעיקר היתה

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

פעם כשישב מרן הגר"י קמינצקי זצ"ל עם מתפללי השטיבל החסידי בטורונטו, סיפרו הנאספים כל אחד בתורו סיפורי מופת על רבותיהם. ואז פנה אחד מהם ואמר לו: ואולי גם כבוד הרב יכול לספר לנו איזה 'מופת' על הרבי שלו?...

מעשה שסיפר בנו הגר"ש קמינצקי ר"י פילדלפיה בשיחה מיוחדת לדגל יומא דהילולא

של הרבי שלי, הסבא מסלבודקה, אבל הרבי שלי בעצמו הוא מתנגד'...

"פעם כשישב עם בני עדתו החסידים, סיפרו בני הקהילה כל אחד בתורו סיפורי מופת על רבותיהם. ואז פנה אחד מהם ואמר לאאמו"ר: 'ואולי גם כבוד הרב יכול לספר לנו איזה שהוא 'מופת' על הרבי שלו?..."

אאמו"ר הררה רגע קט ואז פתח וסיפר: 'בתקופת מלחמת העולם הראשונה עמד הסבא מסלבודקה זי"ע בתפלת שמו"ע במרתף שבו לא היו קבועים חלונות רגילים, אלא חלון אחד היה קבוע בתקרה ומכוסה בזכוכית עבה. לפתע חלף במקום מטוס של הצבא הרוסי במהירות ובגובה נמוך, ומרוב הרעש וההדף התנפצה הזכוכית ושבריה נפלו פנימה והתפזרו על הרצפה. הרעש והבהלה במרתף היו גדולים, אולם ה'סבא' זצ"ל המשיך להתפלל כאילו לא אירע דבר. רק כאשר סיים את תפילתו הבחין בשברי הזכוכית הפזורים במקום, ושאל את סובביו 'מה אירע כאן'.
"זהו המופת מהרבי שלי'... סיים אאמו"ר זצ"ל את סיפורו באוזני קהל עדתו, שנהנו מאוד למשמע הדברים".

בשיחה מיוחדת שקיים הרב י' הייזלר ('המבשר תורני' פקודי תשע"א) עם הגאון רבי שמואל קמינצקי ראש ישיבת פילדלפיה, על דמותו של אביו הגדול מרן הגאון רבי יעקב קמינצקי זצ"ל, הוא סיפר:

"ההערצה והאהבה שרחשו כלפי אאמו"ר זצ"ל מכל החוגים והעדות, היתה מפליאה. כאשר עלה מליטא לארה"ב בשנת תרח"ץ, נבחר לכהן כרב ביהמ"ד 'תורת אמת' החסידי שבטורונטו. למרות שגדל בליטא, שם שאב וקיבל את תורתו והשקפתו, נבחר כרב הקהילה החסידית, הודות לאישיותו וחכמתו המיוחדת ששבתה את לב כל רואיו.

"בפגישתו הראשונה עם ראשי הקהל בטורונטו נשאל אאמו"ר זצ"ל האם נסע מעודו לרבי גדול, והשיב: 'היה לי רבי שלא עזבתי אותו לרגע. עם הרבי שלי אכלתי ובביתו לנתי בלילות, אולם מה לעשות והרבי שלי היה ליטאי'... כוונתו היתה לרבו ה'סבא מסלבודקה' זי"ע אליו היה דבוק כל ימיו.
"בהזדמנות אחרת כאשר נשאל על ידי מתפללי ביהכ"נ החסידי האם היה חסיד של איזה רבי מסוים, השיב: 'אני חסיד

אדם שרגיל בלשונו לומר 'גם זו לטובה', רואה ישועות על כל צעד ושעל. אני בעצמי יכול להעיד על כמה וכמה ישועות שראיתי וחזיתי במו עיניי...

מתוך שיעורו של הרה"צ ר' יהודה מנדל שליט"א מלייקווד בקו 'השגחה פרטית'

שראיתי וחזיתי במו עיניי.
ברוך ה' אני מוציא לאור בכל שבוע קונטרס על ענייני ביטחון. בתחילת הדרך קיבל מנהל של מוסד מסוים על עצמו להדפיס עבורי את הקונטרסים במחיר סמלי. הדבר נמשך ארבע שנים. באחד מהימים הוא הודיע לי שהוא מפסיק.
זה היה נראה כי כל המפעל הקדוש עומד לקראת קריסה. אך התחזקתי ואמרת: גם זו לטובה, ואדרבא מכאן רק תבוא טובה גדולה. ואכן מיד לאחר מכן הודיע לי מישהו אחר שהוא מוכן

איתא במהר"ל (בנתיב הביטחון) כי על ידי אמירת "גם זו לטובה", אף אם נראה לו הדבר כפורענות היותר גדולה, הש"י עושה איתו טובה (ומדייק שצריך לומר 'זו' ולא 'זה', כי הוי"ו מהפך מהקצה לקצה, עי"ש). וכן מובא בכתב סופר (בפרשת וישב) על יוסף הצדיק, שהסיבה שהוא היה 'איש מצליח' היא, שכל דבר שקרה לו, היה בטוח שהוא לטובה.
אדם שרגיל בלשונו לומר "גם זו לטובה", רואה ישועות על כל צעד ושעל. הנני בעצמי יכול להעיד על כמה וכמה ישועות

להדפיס את הקונטרסים באותו המחיר ובכמות כפולה ומכופלת. אותו דבר היה לגבי הפצת הקונטרסים: את רוב הקונטרסים הייתי מניח בבית מדרש גדול שיש בו אלפי מתפללים. באחד הימים אסרו עלי הגבאים להניח שם את הקונטרסים. גם בזה היה נראה שכל המפעל קורס, אך התחזקתי ואמרתי: גם זו לטובה. והנה מגיע אליי אברך ומספר שהוא רוצה להתנדב להפיץ את הקונטרסים בשבעים בתי כנסיות.

סיפורים אלו הם מלבד הישועות הקבועות שאני רואה בכל שבוע, במימון הדפסת הקונטרסים. היה פעם שהייתי זקוק לאלפי דולרים, סכום שהיה למעלה מכפי יכולתי לארגן. התחזקתי מאוד בביטחון. זה היה בזאת חנוכה. והנה מגיע אליי מישהו ומביא לי

את כל הסכום שאני צריך.

כך גם היה בעת שייסדו ארגון ללימוד המוסר, כשעלי הטילו לדאוג למלגה חודשית עבור הלומדים. במשך הזמן ראיתי שקשה לי לעמוד בזה, וביקשתי מהריבוננו של עולם: אנא רחם עלי, עשה שהם יסתדרו בעצמם ולא יבואו אליי... ואכן מאז לא ביקשו ממני שוב להשיג את המלגות, והארגון ממשיך ופורח, מסתדרים היטב בלעדיי.

כמה אושר יש בחיים שעל פי ביטחון. שכאשר מסירים את הדאגות ומתחזקים בביטחון, נשפע שפע רב

(גיליון 'השגחה פרטית')

השו"ת היומי

האם יש להיזהר שלא לפשוט שני בגדים יחד?

מושולחנו של הרה"ג רבי מרדכי הלוי שוורצבורד שליט"א מורה הוראה 'נאות שמחה' - מודיעין עילית

שייך דבר זה, וחזה הזיתי למרן ראש הישיבה הגר"י הלל שליט"א בספרו גלי הים שכתב כן בפשיטות שכשמסיר את הבגדים אין לחוש.

שוב מצאתי בספרו גלי הים שכתב כן בפשיטות שכשמסיר את הבגדים אין לחוש, שוב מצאתי בספר יוסף אומץ (הקדמון) סי' ר"א שכתב דכיון שאסור ללבוש שני בגדים כאחד, ראוי להרגיל עצמו לפשוט כל בגד בנפרד כדי שלא יבוא למחר ללבושם יחד, הרי מפורש דבהסרת הבגדים אין חשש, ובשולחן הטהור (קאמרנא) כתב להזהר גם בהסרת הבגדים, ואולי גם כיוון מטעם שכתב היוסף אומץ כדי שלא יבוא ללבשם כאחד.

שאלה: במשנ"ב סימן ב' מבואר שאין ללבוש שני בגדים כאחד, והעושה כן גורם ח"ו לשכחה, האם כשפושטים את הבגדים גם יש להזהר, או שדוקא בלבישה נאמר דבר זה ולא בפשיטה, והדבר מצוי בחורף שלובשים סוודר ועליו מעיל ועליו מעיל חורף האם מותר להסירם ביחד או לא?

תשובה: לאחר העיון במקור קדוש שמשם נלקחו הדברים בכתבי האריז"ל נראה שדוקא בלבישה נוהג הדין ולא בפשיטה, שהטעם הוא שיש הארה לבוש רוחני שמגן מאחיות החיצונים וכשלוש שני בגדים יחד אין מקום ביניהם להארה זו, ואז ח"ו יש מקום לאחיות החיצונים וגורם לשכחה, לפי זה בפשיטה לא

החפצים בחיים - חפץ חיים יומי

האם מותר להעביר רשימת תורמים של מוסד מסוים למוסד אחר?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר חפץ חיים

חכם, וכאן הוא מפרט לגבי שלילת מעלות נוספות - גבורה ועושר. אדם המספר על חברו שבטבעו הוא חלוש, כותב ה'חפץ חיים' כי מדבר זה עלול להיגרם נזק, לענין קבלתו לעבודה למשל. כמו כן לגבי מעלת העושר, אם מספר שפלוגי עני, או שאינו עשיר

ההלכות הנלמדות היום בסדר הלימוד היומי ב'חפץ חיים' ממשיות לעוסק בעניין דיבורים שניתן היה לטעות שאינם בכלל לשון הרע, כדוגמת דבר שאינו גנאי ממש, אלא שלילת מעלות. בסעיפים הקודמים דן ה'חפץ חיים' באדם האומר על חברו שאינו

עליך, מותר לך לאומרו על אחרים. כי הכל תלוי לפי עניינו של האדם שעליו מספרים, אם זה שבח עבדו או גנות. אגב עניני צדקה, מביאים בביאורים ומוספים נידון מעניין: האם מותר להעביר רשימת תורמים של מוסד מסוים למוסד אחר? יש שכתבו, כי מדברי החפץ חיים עולה כי יש בזה לשון הרע, שכן נגרם בזה נזק לאותם תורמים, כי יצטרכו לתת יותר, ובסופו של דבר יגרם נזק גם למוסד הראשון, שהתרומות המגיעות לו יופחתו. אמנם כתבו שהכל לפי הענין. כי אם יש ביכולתם של אותם תורמים לתת יותר, מותר. וכן, פעמים שזה כבוד לאותם תורמים ששם מופיע ברשימות תומכי תורה.

ה'חפץ חיים' מסכם סעיפים אלו וכותב, כי קשה מאוד לפרט את כל הדוגמאות לדיבורים מהסוג הנ"ל, שעשויים להיות בגדר לשון הרע, ולכן - "קח דברי הרמב"ם עטרה לראשך וזכור אותו תמיד, שכל דבר שאם יתפרסם יוכל לגרום לחברו הזק בגופו או בממונו או להצר לו או להפחידו, הרי זה לשון הרע".

כפי שחושבים עליו, גם יכול להביאו בזה לידי נזק [והוא הדין להיפך, אם אומר שאינו עני כפי שחושבים, או שהוא עשיר, גם כן יכול להיגרם מכך נזק - בביאורים ומוספים בשם 'עיקרי דינים']. בביאורים ומוספים מציינים, כי התנאי של גרימת נזק נצרך רק בדיבור שאינו מתוך כוונה לבזות ולגנות את חברו. שכן, כשאומר את הדברים במטרה לגנות, אסור משום לשון הרע גם אם לא ייגרם מכך כל נזק ממשי לשני.

כלל נוסף מדגיש ה'חפץ חיים': הכל תלוי על מי מספרים. ייתכן שאדם אומר דבר אחד על שני אנשים, אבל לגבי הראשון זהו שבח ולגבי השני זה גנות. לדוגמה: אם אומר שפלוני לומד 3-4 שעות ביום, בשביל אדם שאין לו דאגות פרנסה ואחרים מספקים את מזונו, זהו דבר גנות, ואילו בשביל בעה"ב טרוד זהו שבח גדול. וכן לגבי הוצאות שבת, תרומות לצדקה - שהדבר תלוי אם האדם הוא עשיר או עני; או הנהגות מסוימות שעבור אדם בינוני הן שבח ועבור אדם חשוב הן גנות, וכל כיוצא בזה. לכן, כותב ה'חפץ חיים', אל תטעה לומר שדבר שאינך בוש שיאמרוהו

דקה מתוקה - 60 שניות מרתקות על הדף היומי

לאיזו חציצה חשב הגאון רבי שמואל יעקב בורנשטיין זצ"ל?

חגיגה דף כא

משום חציצה

והנה בשנה אחת כשסיימו את ההקפות, רגעים אחדים לפני שהמשיכו את התפילה, התיישב רבי שמואל יעקב על כסאו מחוסר כח. פניו היו אדומות ומיוזעות מהריקודים הסוערים, ובעליל נראה עד כמה הם עלו לו בכוחות גדולים. אך מיד כשראה אותי עומד מהצד ומביט בו, סימן לעברי להתקרב אליו, וביקש ממני שאשמיע בפניו דבר תורה כל שהוא: "נו, מה יש לכם לחדש איזה דבר טוב?", שאל.

ניסיתי להניע אותו כדי לא להכביד עליו בשעה זו: "עליכם לנוח מעט קודם שתתחיל התפילה", אמרתי. אך הוא השיב בהינף יד: "איני רוצה שתהיה חציצה בין ההקפות לתפילה, הבה תאמר דבר תורה כל שהוא...". בדבריו של רבי שמואל יעקב בתחילת מאמר זה, שהסבירו עד כמה התורה והתפילה הם דבקים וכרוכים זה עם זה, מובנת עומק כוונתו בקשתו ביום 'שמחת תורה', להשמיע לו דבר תורה כל שהוא, כדי שלא תהא חציצה בין שמחת התורה לעבודת התפילה!

(אוצרותיהם אמלא)

שמעתי מידיד נעוריו, יבדל לחיים טובים - הגאון רבי צבי אליאך שליט"א, שהינו זוכר את רבי שמואל יעקב מלפני עשרות שנים, עוד בהיותו בחור בישיבה, וכבר אז ספר התהילים שלו היה ספוג מדמעות!

זכורני מקרה נפלא שאירע ביום 'שמחת תורה' בהיכל ישיבת 'חברון' בגאולה, בו נוכחתי כיצד רבי שמואל יעקב רואה בתורה ובתפילה חזית אחידה בלתי ניתנת להפרדה:

כידוע ביום שמחת תורה היה רוקד רבי שמואל יעקב בעת ההקפות עד כלות הכוחות ממש. ראו בו כיצד הוא מטביע את הרגש והלב בריקודיו העליזים. כיצד להט אהבת התורה הבעורת בו, פורצת באחת בהתגלמות חיצונית. כיצד הפיזוזים והכרכורים לכבודה של תורה, נובעים מעומק צפונות נפשו. ברוב הפעמים מרוב להט היתה חליפתו נקרעת בעת הריקודים... ורעייתו הצדקנית הרבנית רסיה בורנשטיין ע"ה, היתה נוהגת לומר, שכבר מראש היא יודעת שחליפתו עלולה להיקרע מעוצמת הריקודים, וכבר מערב יום-טוב היא מכינה עבורו חליפה להחלפה...

הישן עם כפפות על ידיו - האם יברך על נטילת ידים בבוקר?

על הנטילה לפני תפילות אלו. וכמו כן, לדעה זו, אם ישן כשכפפות על ידיו, או שגופו היה מכוסה באופן שאין להניח כי נגע במקום מכוסה - אין צורך ליטול ידים בבוקר אלא מפני הרוח הרעה השורה על הידים, (ראה במקורות), ללא ברכה. וראה עוד להלן.

[שו"ע ד, א, ומשנ"ב א; ביאורים ומוספים דרשו, 1-2]

חכמינו ז"ל תיקנו ליטול ידים בבוקר, לאחר השינה, ולברך "על נטילת ידים". לדעת הרא"ש, הטעם שתיקנו נטילה זו הוא, מפני שידי האדם 'עסקניות' הן, ולא יתכן שלא נגע בשנתו במקום בלתי נקי, וצריך אפוא ליטול את ידיו לקראת קריאת שמע ותפילת שחרית. ולדעה זו, גם לפני תפילות מנחה וערבית - אם יודע שידיו אינן נקיות, חייב בנטילת ידים עם ברכה; אך למעשה, אין לברך

האם ניתן לברך "על נטילת ידים" לאחר תפילת שחרית?

הכיור לפני תחילת עבודתו. ומובן, שטעם זה אינו קיים אלא לפני תפילת שחרית, ולא לפני תפילת מנחה או ערבית. ולאחר תפילת שחרית - לכל הדעות אין ליטול ידים בברכה, שהרי אין כאן נטילה לתפילה, וגם אינו נעשה אז בריה חדשה לעבודת השי"ת, שהרי כבר עבד את עבודתו בתפילת שחרית.

[שו"ע ד, א, ומשנ"ב א; ביאורים ומוספים דרשו, 3-4]

בהמשך לאמור: לדעת הרשב"א, טעם תקנת נטילת הידים בבוקר הוא, משום שלאחר השינה נעשה האדם כְּבִרְיָה חדשה, וצריך להודות להשי"ת על שבראו לכבודו, לעבוד את עבודתו, ולברך את שמו. ומפני צורך זה, תיקנו חכמינו ז"ל לברך בכל בוקר את ברכות השחר; ובדומה לכך, תיקנו גם ליטול את הידים לפני תחילת עבודת השי"ת, ככהן המקדש את ידיו ורגליו במי

איסור 'בל תשקצו' - מדאורייתא או מדרבנן?

ומכיון שהאיסור רק מדרבנן, הריהו נדחה מפני כבוד הבריות; כגון, אם משהה נקביו עד שימצא בית הכסא; או אדם המלמד לרבים, או שליח ציבור, שמתביישים לצאת באמצע הלימוד, או התפילה. והדבר תלוי בטבע האדם, אם הוא מתבייש בכך. וכמו כן, אם משהה את נקביו לצורך רפואי, אין איסור בדבר.

[שו"ע ג, יז, ומשנ"ב לא; ביאורים ומוספים דרשו, 16, 17, 19 ו20]

המשהה את נקביו, דהיינו, שמתעכב בשעה שנצרך לנקביו, עובר באיסור "וְלֹא תִשְׁקָצוּ אֶת נַפְשֵׁיכֶם". ויש מהאחרונים שכתבו, שהאיסור הוא רק כשנצרך ממש, אך לא בהתעוררות בעלמא של הרגשת צורך, החולפת עם הסחת הדעת. ויש אומרים שהאיסור הוא רק מדרבנן, והסמיכוהו על האיסור דאורייתא של 'בל תשקצו', וכן הלכה.

* חכמינו ז"ל אמרו, שלאחר עשיית הצרכים אין לקנח באמצעות יד ימין, מפני שיד זו משמשת לפעולת קשירת התפילין על יד שמאל. ורצוי שלא לקנח בעזרת האצבע שכורכים עליה את רצועת התפילין. ואיטר יד, שכותב ועושה את כל מעשיו בידו השמאלית - יקנח ביד ימין.
* חכמינו ז"ל אמרו, שלאחר עשיית הצרכים אין לקנח בעשבים, וכן בכל דבר שביכולת האש לכלותו. ויש שפירשו, שטעם הדבר הוא מפני חשש לכישוף. וכתב הרמ"א, שבבתי הכסאות שבזמננו אין לחשוש לכישוף; וכך אכן נוהגים בזמננו בכל מקום, לקנח בנייר, למרות שהאש יכולה לכלותו.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

מי שטעה בתפילת מוסף בחג הסוכות ואמר קרבנות של יום אחר - האם יצא ידי חובה?

ואם בכל ארבע הפעמים טעה הקורא בתורה וקרא את היום הלא נכון, צריך לחזור ולקרוא את היום הנכון, פעם אחת, עם ברכה.
וכן בתפילת מוסף - אומרים בכל יום את הקרבנות של אותו היום. ואם טעה ואמר את הקרבנות של יום אחר, יצא ידי חובתו, כיון שמעיקר הדין אין חובה להזכיר את פירוט את הקרבנות, אלא את עצם הקרבת קרבנות המוספים.

בחול המועד סוכות, קוראים בתורה את קרבנות החג המופיעים בפרשת פינחס; לכל יום כפי מספרו: "וביום השני", "וביום השלישי", וכן הלאה. וקוראים קריאה זו ארבע פעמים, בארבע 'עליות': כהן, לוי ושני ישראלים.
ואם אין לוי בבית הכנסת - שאז צריך כהן אחד לעלות פעמיים (ראה במקורות) - נחלקו הפוסקים אם ראוי לכהן לצאת לפני תחילת הקריאה, כדי שלא יקראו לאדם אחד פעמיים את אותה הקריאה.

[שו"ע תרסג, א; ביאורים ומוספים דרשו, 3-1; שו"ע קלה, ח]

הלוח היומי

כ"ט באדר א' | רבי מרדכי ב"ר חיים מאיר הגר זצ"ל, האדמו"ר מויז'ניץ-מונסי

ביום זה בשנת ד' אלפים תתקנ"ו, במהלך פרעות עלילת הדם, נעקד"ה רבי יצחק ב"ר אשר (הבחור) הי"ד, משפייר-גרמניה, נכד הריב"א מבעלי התוספות, יחד עם יהודים נוספים הי"ד. (ספר זכירה לרבנו אפרים, גזירות אשכנז וצרפת)

יארצייט:

תרכ"ו: רבי רבי שלמה ב"ר דב צבי הכהן רבינוביץ, זצ"ל, מראדומסק, בעל תפארת שלמה.
תרל"ו: רבי אברהם ב"ר יהודה לייב שאג-צוונבר זצ"ל, אב"ד שטלסדורף וקויברסדורף-הונגריה-ירושלים, בעל אהל אברהם, (רבן של הגרי"ח זוננפלד זצ"ל).
תרמ"ז: רבי חיים שמואל ב"ר דוד הלוי בירנבוים זצ"ל, אב"ד דובנא, בעל מעשה חושב על שער המלך.
תשל"ה: רבי מאיר ב"ר דוד ועקנין זצ"ל, ראב"ד בטבריה, ומייסד ישיבת מאיר בת עין.
תשמ"ז: רבי יעקב ב"ר בנימין קמינצקי זצ"ל, ר"י תורה ודעת, בעל אמת ליעקב, עיונים במקרא.
תשנ"ג: רבי יואל ב"ר יעקב שלמה בער זצ"ל, מראצפערט-סאן פאולו.
תשנ"ז: רבי גרשון ב"ר אברהם חיים (בילנקי) ליבמן זצ"ל, מייסד ורו"מ נובהרדוק אור יוסף-צרפת, בעל דגל המוסר, בן פורת יוסף ועוד.
תשע"ח: רבי מרדכי ב"ר חיים מאיר הגר זצ"ל, האדמו"ר מויז'ניץ-מונסי.

חיזוק במצות "אהבת ה'"

כתב ה'מסילת ישרים': ענין אהבת ה', שיהיה האדם חושק ומתאוה ממש אל קרבתו יתברך ורודף אחר קדושתו, כאשר ירדוף איש אחר הנחמד ממנו חמדה עזה, עד שיהיה לו הזכרת שמו יתברך ודבור בתהילותיו והעסק בדברי תורתו ואלקותו יתברך, שעשוע ועונג ממש כפי שאוהב את בנו יחידו אהבה חזקה, אשר אפילו הדיבור בו יהיה לו לנחת ועונג.
(מסילת ישרים פרק יט)

נשתדל לחזק בקרבנו מאוד את אהבת ה' ולרדוף אחר מצוותיו כדי לגרום לו נחת רוח

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il